

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған 12 айдағы

«ҚАЗМҰНАЙГАЗ» АҚ БАСШЫЛЫҒЫНЫҢ ҚАРЖЫ- ШАРУАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ ЕСЕБІ

Төмендегі құжаттың міндеті Топтың операциялық және қаржылық қызметінің нәтижелеріне үрдістер мен елеулі өзгерістерді түсінуге және бағалауға көмектесу болып табылады. Осы шолу Топтың қысқартылған қаржылық есептілігіне негізделген және оны қысқартылған қаржылық есептілікпен және ілеспе ескертпелермен бірге қарастырған жөн. Барлық қаржылық деректер және олардың талқылауы Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес дайындалған қысқартылған қаржылық есептілікке негізделеді. Топтың есеп саясатына сәйкес бірлескен кәсіпорындардағы және қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар үлестік қатысу әдісі арқылы ескеріледі, демек, жолма-жол топтастырылмайды («үлестік қатысу әдісімен ескерілетін кәсіпорындар»).

Теңгедегі барлық сомалар ерекше айтылған жағдайларды қоспағанда, миллиардтармен көрсетілген. Цифрлар дөңгелектенген, алайда меншікті көрсеткіштер дөңгелектегенге дейінгі нақты көрсеткіштерді пайдалана отырып есептелген.

МАЗМҰНЫ

1.	ЖАЛПЫ АҚПАРАТ	ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
2.	НЕГІЗГІ МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ ФАКТОРЛАР	7
2.1.	Мұнай және мұнай өнімдеріне нарық бағаларының өзгеруі	7
2.2.	Шетелдік валютаның айырбас бағамының өзгеруі	8
2.3.	Мұнай мен газ тасымалдауға арналған тарифтер	8
2.4.	Өңдеуге арналған тарифтер	10
2.5.	Салық салу	11
3.	ТОПТЫҢ ӨНДІРІСТІК КӨРСЕТКІШТЕРІ	Ошибка! Закладка не определена.
3.1.	Мұнай мен газ конденсатын өндіру	Ошибка! Закладка не определена.
3.2.	Газ өндіру	13
3.3.	Мұнайды магистральдық құбырлар арқылы тасымалдау	Ошибка! Закладка не определена.
3.4.	Мұнайды теңіз флоты арқылы тасымалдау	Ошибка! Закладка не определена.
3.5.	Газ тасымалдау	15
3.6.	Көмірсутегі шикізатын өңдеу	Ошибка! Закладка не определена.
3.7.	Мұнай, мұнай өнімдері мен газды өткізу	Ошибка! Закладка не определена.
4.	ТОПТЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ	ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
4.1.	Кірістер	Ошибка! Закладка не определена.
4.2.	Шығыстар	20
4.3.	Бірлесіп бақыланатын ұйымдар және қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес	22
4.4.	Табыс салығы бойынша шығыстар	23
4.5.	Өтімділік және күрделі шығындар	Ошибка! Закладка не определена.

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ - мұнай мен газды өндіру және геологиялық барлау, сондай-ақ Қазақстанда және одан тыс жерлерде мұнай, газ және мұнай өнімдерін тасымалдау, өңдеу, маркетингі және өткізу бойынша қызметті жүзеге асыратын тігінен интеграцияланған компания.

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 20 ақпандағы № 811 Жарлығының және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 25 ақпандағы № 248 қаулысының негізінде құрылған Қазақстан Республикасының мемлекеттік мұнай-газ кәсіпорны болып табылады. «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ «Қазақойл» ЖАҚ және «Мұнай және газ көлігі» ұлттық компаниясы ұлттық мұнай-газ компанияларының қосылуы нәтижесінде құрылды. Қосылу нәтижесінде барлық кәсіпорындардағы қатысу үлесін қоса алғанда, осы компаниялардың иелерімен барлық активтер мен міндеттемелер «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-қа берілді.

ҚМГ акционерлері «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ АҚ (90,42% - 1 акция) және Қазақстанның Ұлттық банкі (9,58% + 1 акция) болып табылады. Топ мұнай және газ конденсатын өндіру бойынша Қазақстан Республикасы нарығының төрттен бір бөлігінен артығын, сондай-ақ елдегі мұнай мен табиғи газды құбырмен тасымалдауда, мұнай өңдеуде басым позицияны алып отыр.

Есепті кезеңде өте маңызды жобалар және ірі еншілес компаниялар мыналар болып табылады:

- «Өзенмұнайгаз» АҚ (мұнай мен газды барлау және өндіру);
- «Ембімұнайгаз» АҚ (мұнай мен газды барлау және өндіру);
- «ҚазТрансОйл» АҚ (мұнай тасымалдау);
- «ҚазТрансГаз» АҚ (газ тасымалдау және өткізу);
- «ҚазМұнайТеңіз» АҚ (теңіз мұнай операциялары);
- «Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС (мұнай өңдеу);
- «Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС (мұнай өңдеу);
- KMG International N.V. (Румыниядағы және Қара теңіз бен Жерорта теңізі бассейндері елдеріндегі мұнай және мұнай өнімдері маркетингі, мұнай өңдеу);
- Ірі инвестициялық жобалар:
 - North Caspian Operating Company B.V. (қатысу үлесі – 8,44%);
 - Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В. (қатысу үлесі - 10%);
 - Теңізшевройл (қатысу үлесі - 20%).

Корпоративтік негізгі оқиғалар:

- ҚБТУ-дың 100% акцияларын сатып алу-сату шарты шеңберінде "Нұрсұлтан Назарбаевтың білім беру қоры" ҚҚ пайдасына «Қазақстан-Британ техникалық университеті» АҚ-тың 70% акциясын беру;
- 2020 жылғы 21 қаңтарда Tengizchevroil Finance Company S. ar.L компаниясы («Теңізшевройл» ЖШС ЕТҰ) таратылды;
- 2020 жылғы 27 қаңтарда «ҚазТрансГаз» АҚ KMG EP RF Holding (Cooperative KMG EP U. A.) жарғылық капиталына қатысудың 100% үлесін сатып алды;
- ҚМГ БӨ қайта ұйымдастыру (қосу/тарату) шеңберінде мынадай іс-шаралар жүзеге асырылды:
 - a. 2020 жылғы 23-28 қаңтар аралығында ҚМГ «БЖБЖҰҚ» ЖШС, «ӨзенМұнайСервис» ЖШС, «Кен-Құрылыссервис» ЖШС, «СӨТБ» ЖШС, «ҚазГӨЗ» ЖШС жарғылық капиталдарына 100% қатысу үлесін сатып алды;
 - b. 2020 жылдың 24 ақпанында «Қазгермұнай» ЖШС ҚМГ-де қайта тіркелді;
 - c. 2020 жылғы 10 наурызда ҚМГ-ге «KMG EP-Catering» ЖШС қайта тіркелді;
- 2020 жылғы 26 наурызда «ҚазМұнайГаз-сервис NS» АҚ жарғылық капиталына қатысу үлесінің 100%-і «ҚазМұнайГаз-Сервис» ЖШС жарғылық капиталын 15,2 теңге сомасына азайту жолымен ҚМГ-ге берілді;
- 2020 жылғы 27 наурызда S&P Global Ratings (S&P) халықаралық рейтингтік агенттігі ҚМГ рейтингін «BB» деңгейінде растады, мұнай бағасының төмендеуіне байланысты S&P болжамды «тұрақтыдан» «теріс» деңгейге қайта қаралды;
- 2020 жылғы 27 наурызда Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі ҚМГ рейтингін «BBB-/болжам тұрақты» деңгейінде растады;
- 2020 жылғы 29 сәуірде ҚМГ ДК шешімімен адам санын 729 бірліктен 480 бірлікке (249 бірлікке) дейін 34%-ға азайту көзделген ҚМГ орталық аппаратының жаңа ұйымдық құрылымы бекітілді, Ұйымдық құрылымды

өзгерту Covid-19 пандемиясымен және мұнай бағасының жаһандық құлдырауымен байланысты дағдарысқа қарсы шаралар шеңберінде жүргізілді және корпоративтік орталық күштерінің стратегиялық міндеттерді шешуге шоғырлануын көздейді;

- 2020 жылғы 22 мамырда ҚМГ ДК ҚМГ-дан ҚТГ пайдасына «ҚазМұнайГаз-Сервис NS» АҚ акцияларының 100% пакетін иеліктен шығаруды жүзеге асыру туралы шешім қабылдады»;
- 2020 жылғы 10 шілдеде Румыния Жоғарғы Соты 225 іс бойынша түпкілікті шешім қабылдады (қылмыстық іс тоқтатылды, 780 млн. АҚШ доллары).
- 20 тамызда ҚМГ 82 млрд теңге (198 млн АҚШ доллары), оның ішінде Самұрық-Қазына пайдасына 74 млрд теңге (178 млн АҚШ доллары) және ҚР Ұлттық Банкінің пайдасына 8 млрд теңге (19 млн АҚШ доллары) сомасында дивидендтер төледі);
- 2020 жылғы 7 қазанда Мәскеуде ҚМГ мен "ЛУКОЙЛ" ЖАҚ арасында ҚМГ мен "ЛУКОЙЛ" "жақ болашақ жер қойнауын пайдаланушының қызметі бойынша құқықтары мен міндеттерін айқындайтын" Әл-Фараби " жобасы бойынша келісімге қол қойылды;
- 2020 жылғы 16 қазанда "АМӨЗ" ЖШС-ның "ПХСНГ" ЖШС жарғылық капиталына қатысу үлесінің 50% - ын сату бойынша аукцион өтті, аукцион қорытындысы бойынша 5,7 млрд. теңге бастапқы бағамен, 5,8 млрд. теңге қорытынды бағасымен "Joint Technologies" ЖШС жеңімпаз болып танылды;
- 2020 жылғы 25 қарашада ҚР Үкіметінің №791 қаулысымен ИОА-ның артықшылықты акцияларын ҚМГ-ның пайдасына иеліктен шығару бойынша мәміле жасалды, нәтижесінде ҚТГ ИОА акциялар пакетінің 100%-ын (жай акциялары 85,60% және артықшылықты акциялары 14,40%) жалғыз акционер, ұстаушы болады.

Өндірістік оқиғалар:

- 2020 жылғы 29 қаңтарда ҚР Үкіметінің ИОА жалға беру арқылы стратегиялық объектілер тізбесіне «Сарыарқа» МГҚ қосу және оған үшінші тұлғалардың құқықтарымен ауыртпалық салуға келісім беру туралы қаулысы қабылданды;
- 2020 жылғы 6 ақпан – 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «ҚазМұнайГаз» ҰК активтерінің SPE-PRMS халықаралық стандарттары бойынша қорлар мен ресурстарды бағалау нәтижелері қабылданды;
- 2020 жылдың 28 ақпанында ТШО Серіктестері Болашақ кеңейту жобасының/Сағалық қысымды басқару жобасының (БКЖ/СҚБЖ) 45,2 млрд АҚШ доллары мөлшеріндегі жаңартылған құнын бекітті;
- 2020 жылғы 16 наурызда жалпы құны 15,1 млрд теңге болатын келесі мүлікке қосымша салым салу арқылы «Магистральдық су ағызғы» ЖШС жарғылық капиталы 52,4 млрд теңгеге дейін ұлғайтылды;
- Мұнай өнімдерінің толып кетуіне және COVID-19 мұнай өнімдерін тұтынуға әсер етуіне байланысты ҚР МӨЗ-де мыналар орындалды: «АМӨЗ» ЖШС - АТ-2, КУ МДҚ, УПС, УПОВ қондырғыларын жоспарлы ағымдағы жөндеуді 16.03.2020 ж.бастап бастады (4 күн бұрын, бекітілгенге дейін. жоспар 20.03.2020 ж.басталады). 04.04.2020 ж. жоспарлы-алдын ала жөндеу кестесіне сәйкес қондырғыларды жөндеуді аяқтау және технологиялық режимге шығару;
- 2020 жылдың 27 сәуірінде ҚР ҚМК «Жамбыл кен орнының көмірсутек қорларын жедел есептеу» және «Жетісу кен орнының көмірсутек қорларын жедел есептеу» есептері қорғалды. С1 санаты бойынша Жамбыл кен орны бойынша мұнай қорының өсімі 4 096 мың тоннаны, Жетісу кен орны бойынша – 1 240 мың тоннаны құрады;
- 2020 жылғы 29 сәуірде ББШ МГ-де КС 1А пайдалануға берілді;
- 2020 жылғы 15 наурыз бен 1 мамыр аралығындағы кезеңде КМGI 3 зауытында: «Петромидия» МӨЗ, «Вега» және мұнай-химия кешенінде ұзақ уақыт жоспарлы тоқтатып жөндеу жүргізілді, ол әрбір 4 жыл сайын жүргізіледі.
- 2020 жылдың 6 мамырында ҚР ҚМК «Шығыс Сазтөбе кен орнының көмірсутек қорларын қайта есептеу» есебі қорғалды. С1 по санаты бойынша өндірілетін мұнай және конденсат қорларының өсімі 593 мың тоннаны құрады.

- 2020 жылғы 14 мамырда СЗ крыло с. Нұржанов кен орнының (ЕМГ) НСВ-11 бағалау ұңғымасын бұрғылау және сынау қорытындылары бойынша триас қабатынан (Т-IV-A) 9 мм штуцер кезінде тәулігіне 165 м3 дебитпен сусыз мұнайдың фонтанды ағыны алынды;
- 2020 жылғы 23 маусымда Маңғыстау облысындағы Шығыс Бектұрлы барлау блогында геологиялық барлау жұмыстары барысында 12 мм штуцерде (мұнайдың үлес салмағы – 0,82-0,85 г/см3) тәулігіне 100 м3 дейінгі дебитпен мұнайдың фонтандық ағыны алынды;
- Теңізде Covid-19 таралуына байланысты маусым айында барлығы 27 000 адам, оның ішінде 1 000-ға жуық шетелдік қызметкер сыни емес персоналды демобилизациялау жүзеге асырылды. 2020 жылдың 1 қыркүйегінен бастап ТШО қызметкерлері мен мердігер ұйымдардың құрылыс алаңдарына кері жұмылдырылуы басталды;
- 2020 жылдың 28 қазанында Теңізге соңғы технологиялық модуль жеткізілді, бұл БКЖ/СҚБЖ жобасының барлық теңіз тасымалдарының аяқталғанын білдіреді;
- 2020 жылғы 19 қарашада Қашаған кен орнында кен орны іске қосылған сәттен бастап алғашқы 50 миллион тонна мұнай өндірілді;
- 2020 жылғы 11 желтоқсанда Ақтөбе облысында Шығыс Өріктау кен орнында екі ұңғыманы тәжірибелік пайдалануға берудің ресми рәсімі өтті;
- Желтоқсан айында АМӨЗ К5 сыныбының экологиялық талаптарына сәйкес келетін, қатаюдың шекті температурасы минус 45С болатын Altay-45 қысқы дизель отынының бірінші партиясы өндірілді, Altay-45 отыны 403 19154-38-2020 СТ ЖШС бойынша әзірленді және мұнайды терең өңдеу кешенінің Prime D 3205 дизель отынын гидротазарту қондырғысында шығарылды;
- 2020 жылдың 20 желтоқсанында ҚР ҚМК «Қарамандыбас кен орнының өнімді қабаттарының XX-XXIV мұнай қоры мен мұнайға ерітілген газын КИН ТЭН-нен қайта есептеу» (01.06.2020 ж.зерттелу жағдайы бойынша) есебі қорғалды. В+С1 санаттары бойынша алынатын мұнай қорларының өсімі 5 521 мың т құрады;
- 20 желтоқсанда «Бозой» ПХГ газ сақтау қуатын жылына 4 млрд м3 дейін арттыру жобасын іске асыру аяқталды.
- 2020 жылғы 28 желтоқсанда 01.09.2020 ж.жағдай бойынша «Шығыс Бектұрлы» кен орнындағы (Қазақстан Республикасы Маңғыстау облысындағы) көмірсутек шикізаты қорларын жедел есептеу» есебі қорғалды. С1 санаты бойынша алынатын мұнай қорларының өсімі 542 мың т.құрады (ҚМГ қатысу үлесін ескере отырып).

Қаржылық оқиғалар

- ҚР Үкіметінің 21.03.2020 ж. және 26.03.2020ж. валюталық нарықты тұрақтандыру бойынша шараларға қатысты қаулылары шығарылды. ҚМГ тобы компанияларының атына ТЖ режимі кезеңінде валюталық түсімнің 50%-ін міндетті түрде сату бөлігіндегі тапсырмалар штаттық режимде орындалады. Шетелдік банктерден ҚР-ға жалпы 375 млн АҚШ доллары көлемінде ақша қаражатын аудару мынадай бөліністе жүзеге асырылды: 31.03.2020 ж. ҚМГ ҰК 100 млн АҚШ долларын Халық Банкіне аударды; 05.05.2020 ж. ҚМГ ҰК 100 млн АҚШ долларын Ұлттық Банкке аударды; 01.04.2020 ж. ҚТГ 95 млн АҚШ долларын Сити банкке аударды; 07.04.2020 ж. ҚТГ 80 млн АҚШ долларын Сити банкке аударды;
- «АстанаГаз КМГ» АҚ-тың «Қазақстан Халық банкі» АҚ алдындағы міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету ретінде берілген ҚМГ кепілдік сомасы 2020 жылғы 27 сәуірдегі кепілдікке қосымшаға қол қою арқылы 9,5 млрд теңгеден 1,9 млрд теңгеге дейін азайтылды;
- 2020 жылғы 30 сәуірде ҚТГ 4,375% табыстылығымен және 2027 жылы өтеу мерзімімен 750 млн АҚШ доллары сомасына 43,4 млн АҚШ доллары сомасына кепілдендірілген облигацияларды ішінара сатып алды;
- 2020 жылғы 17 шілдеде ҚР мен шетелдік әріптестер арасында объективтілік индексі бойынша дауды реттеу туралы келісімге қол қойылды.
- 2020 жылғы қазанда Компания 750 миллион АҚШ доллары (322 миллиард теңгеге балама) мөлшерінде жылдық 3,5% купондық мөлшерлемен және 2033 жылы өтелетін 906,6 миллион АҚШ доллары (392 млрд. теңгеге баламалы) мөлшеріндегі еурооблигацияларды мерзімінен бұрын өтеу арқылы еурооблигациялар шығарды, 2022 және 2023 жылдары өтелуі тиіс;

- 2020 жылғы 16 қарашада ҚТГ, ВТБ Банкі және ВТБ Банкі АҚ ЕБ (Қазақстан) ковенанттардың жақсартылған пакетімен үш жыл мерзімге Ресей рубліне балама ретінде жалпы сомасы 200 млн, АҚШ долларына қарыз тарту туралы кредиттік келісімге қол қойды. ҚТГ кредиттік қаражатын ING Bank, Citibank N. A., MUFG, Société Générale және Mizuho Bank Ltd құрамындағы банктер синдикаттары берген 2018 жылы 200 млн АҚШ доллары сомасындағы міндеттемелерді қайта қаржыландыруға жіберді;
- 2020 жылғы 17 қарашада "KMG Drilling&Services" ЖШС дауды түпкілікті реттеу туралы келісім бойынша 38,8 млрд. теңге сомасында консорциумға ("EP CAI КАСПИАН КОНТРАКТОР" ЖШС және "CASPIAN OFFSHORE and MARINE CONSTRUCTION" ЖШС) толық төлем жасады, бұл төлем күніне 90,4 млн.;
- 2020 жылғы 21 және 22 желтоқсанда «Қазақстан Халық банкі» АҚ-ға теңгемен негізгі қарыз сомасы 98 млн. АҚШ доллары мөлшеріндегі негізгі қарыз сомасынан «АМӨЗ» ЖШС валюталық қарызын конвертациялау жүргізілді;
- 2020 жылғы 23 желтоқсанда ҚТКФ «Al Hilal» Ислам Банкі» АҚ алдындағы 4,8 млн. АҚШ. доллары сомасындағы қарызын мерзімімен бұрын өтеді.

2. НЕГІЗГІ МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ ФАКТОРЛАР

Компания қызметінің көрсеткіштеріне әсерін тигізген басты факторлар мыналар болып табылады:

- шикі мұнайға және өңдеу маржасы бағалардың ауытқуы;
- валюталық бағам өзгерістерінің әсері;
- мұнай мен газ тасымалдау қызметтеріне арналған тарифтердегі өзгерістер;
- салық салу.

Төменде топтың қызметіне әсер еткен 2020 жылғы макроэкономикалық көрсеткіштер келтірілген.

Атауы	Өлшем бірлігі	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Өзгеріс	
				абс	%
Кезең соңындағы инфляция (ИПЦ, өткен жылдың тиісті айына %)	%	107,5	105,4	2,1	2
Мұнайға экспорттық кеден бажы	АҚШ доллары/тонна	34	60	-26	-43
Айлық есептік көрсеткіш (АЕК)	теңге	2 651 / 2 778*	2 525	253	10
Ең төменгі жалақы мөлшері (ТЖМ)	теңге	42 500	42 500	0	0

2.1. Мұнайға және мұнай өнімдеріне нарықтық бағалардың өзгеруі

Шикі мұнайға және мұнай өнімдеріне арналған бағалар халықаралық және қазақстандық нарықта Компания қызметінің нәтижелеріне елеулі ықпалын көрсетуде.

Мұнайға әлемдік бағалардың өзгерісі (АҚШ доллары/барр.)	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, %
Brent мұнайы	41,84	64,21	-34,8
Urals мұнайы	41,58	63,78	-34,8

Дереккөзі: Thomson Reuters

Жалпы алғанда, 2020 жылы шикізат бағасының өзгеруі бірқатар жаһандық факторларға байланысты болды, оның ішінде ОПЕК + мәмілесін ұзарту, Covid-19 пандемиясы, және жаһандық экономикалық өсудің баяулауына байланысты нарықты күту.

Халықаралық және қазақстандық нарықта мұнай өнімдері бағасының серпіні бірқатар факторлармен айқындалады, олардың ішінде ең маңыздылары шикі мұнайдың бағасы, мұнай өнімдеріне сұраныс пен ұсыныстың арақатынасы, бәсекелестік, өткізу нарықтарының мұнайды түпкілікті немесе аралық қайта өңдеу өнімдеріне қайта өңдейтін кәсіпорындардан алыстығы, мұнай өнімдерін жеткізудегі маусымдық тапшылық/профицит болып табылады.

2020 жылдың 12 айының қорытындысы бойынша мұнай өнімдеріне әлемдік баға белгілеу бүкіл әлемде Covid-19 таралуына қарсы іс-қимыл жөніндегі карантиндік шаралардан туындаған мұнай бағасының құлдырауы мен тұтынудың қысқаруына байланысты 2019 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда төмен болды.

Мұнай өнімдеріне арналған орташа әлемдік бағалар	Өлшем бірлігі	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, %
Мазут	АҚШ доллары/тонна	273	389	-29,8
Нафта	АҚШ доллары/тонна	355	503	-29,4
Авиакеросин	АҚШ доллары/тонна	361	631	-42,8

Дереккөзі: Thomson Reuters

ҚР-дағы мұнай өнімдеріне орташа көтерме бағалар	Өлшем бірлігі	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, %
АИ-95 маркалы бензин	теңге/т	174 363	166 143	4,9
АИ-92 маркалы бензин	теңге/т	161 322	154 935	4,1
Дизельдік отын (жазғы)	теңге/т	180 461	196 574	-8,2
Авиакеросин	теңге/т	173 497	220 324	-21,3

Дереккөзі: ҚР МӨЗ-де өндірілген мұнай өнімдері бойынша Каспийдің Argus нарығы

2020 жылдың 12 айының қорытындысы бойынша ҚР ішкі нарығында жоғары оқтанды бензиндердің орташа нарықтық көтерме бағалары акциз ставкасының 2020 жылдың 1 қаңтарынан бастап 10 500 теңге/тоннадан 24 435 теңге/тоннаға дейін көтерілуіне байланысты 2019 жылдың тиісті кезеңінің баға деңгейінен 5% - ға асып түсті.

Есепті кезеңнің қорытындылары бойынша ҚР ішкі нарығында дизель отыны мен авиакеросинге орташа нарықтық көтерме бағалардың төмендеуі 2019 жылмен салыстырғанда тиісінше 8% және 21% - ды құрады. Көтерме бағаның теріс динамикасына экономикалық белсенділіктің төмендеуі және Covid-19 пандемиясына қарсы тұру үшін карантиндік шаралар енгізу әсер етті.

2.2. Шетелдік валютаның айырбас бағамының өзгеруі

АҚШ долларына қатынасы бойынша теңге бағамының өзгеруі елеулі әсерін тигізді, өйткені шикі мұнай мен мұнай өнімдерін сатудан Компания кірістерінің елеулі үлесі АҚШ долларында көрсетілген, әйтсе де Компания шығыстарының біраз бөлігі теңгемен берілді. Сондай-ақ Компанияның қарыз алу және кредиторлық берешегінің басым бөлігі АҚШ долларымен ірілендірілген.

	Кезең ішіндегі орташа бағам	Кезеңнің аяғында
2020 жылғы 12 айдағы, 31 желтоқсанда (1,00 АҚШ доллары үшін қазақстандық теңге)	413,46	420,91
2019 жылғы 12 айдағы, 31 желтоқсанда (1,00 АҚШ доллары үшін қазақстандық теңге)	382,87	382,59*

*Дереккөз: Қазақстан қор биржасындағы сауда-саттық нәтижелері бойынша белгіленген валюта бағамдары
* 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша.*

2.3. Мұнай мен газды тасымалдауға арналған тарифтер

Магистральдық құбыр арқылы мұнайды тасымалдау

Қазақстандағы мұнай өндіретін өңірлердің басым бөлігі мұнай және мұнай өнімдерін өткізудің негізгі нарықтарынан қашықтықта орналасқандықтан, мұнай компаниялары көлік инфрақұрылымының дамушылық дәрежесіне, сондай-ақ оған қолжетімділік мүмкіндігіне тәуелді.

Топ «ҚазТрансОйл» АҚ еншілес компаниясына тиесілі Қазақстандағы магистральдық құбырлар жүйесі арқылы экспортқа және ішкі нарыққа сататын шикі мұнайдың біраз бөлігін тасымалдайды. Сондай-ақ Топ Каспий Құбыр консорциумы мұнай құбырындағы 20,75% мөлшеріндегі акционерлік капиталға ие.

Магистральдық мұнай құбырлары арқылы шикі мұнайды тасымалдау Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 27 наурыздағы № 266 бұйрығымен бекітілген шарттың үлгі нысанына сәйкес олардың тұтынушылармен жасаған мұнай тасымалдау жөніндегі қызметтерін көрсетуге арналған шарттарға сәйкес ҚТО компаниялар тобында жүргізіледі. Көрсетілген шарттарда мұнай тасымалдау кезіндегі тараптардың құқықтары мен міндеттері бекітілген. ҚТО компаниялары тобының магистральдық мұнай құбырлары бойынша Топтың мұнайын ішкі нарыққа және экспортқа тасымалдау басқа өндірушілердің мұнайы бар қоспаларымен жүзеге асырылады.

2015 жылғы мамырда «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына түзетулер қабылдануымен табиғи монополиялар саласынан Қазақстан Республикасының аумағы және Қазақстан Республикасынан тыс жерлердегі экспорт арқылы транзит мақсатында мұнайды тасымалдау бойынша қызметтер алынып тасталды.

2018 жылғы ақпанда ҚТО (№47 бұйрық) Түймазы-Омбы-Новосибирск магистральдық құбырының қазақстандық учаскесі бойынша Қазақстан Республикасының аумағы арқылы транзит мақсатында магистральдық құбыржолдары арқылы мұнай айдау тарифін бекітті-2 – 4 292,4 2018 жылғы 1 сәуірден бастап қолданысқа енгізіле отырып, 1000 км – ге 1 тонна үшін теңге (ҚҚС-сыз), алдыңғы тариф кезінде-1000 км-ге 1 тонна үшін 1 727,1 теңге (ҚҚС-сыз).

2020 жылғы қаңтарда ҚТО (№4 бұйрық) 2020 жылғы 1 наурыздан бастап қолданысқа енгізе отырып, 100 км – ге 1 тонна үшін 7 358,76 теңге (ҚҚС – сыз), алдыңғы тариф кезінде 1000 км-ге 1 тонна үшін 6 398,92 теңге (ҚҚС-сыз) магистральдық құбыржолдары арқылы мұнайды айдау тарифін бекітті (ҚҚС-сыз).

Қазақстан Республикасы Энергетика министрі 2018 жылғы желтоқсанда (№ 545 бұйрық) 1 тонна үшін 15 АҚШ доллары (ҚҚС-сыз) мөлшерінде Ресей Федерациясының шекарасы- Қазақстан Республикасының шекарасы (Ертіс) – Атасу (Қазақстан Республикасы) - Алашанькоу (Қытай Халық Республикасы) бағыты бойынша Қазақстан Республикасының аумағы арқылы Қытай Халық Республикасына жылына 10 млн. тонна көлемінде ресейлік мұнайды тасымалдаудың 2019-2023 жылдарға арналған құнын бекітті.

- «Атасу» БМАС-қа мұнайды ауыстырып тиеуді қоса алғанда, Ресей Федерациясының шекарасы - Қазақстан Республикасының шекарасы (Ертіс) - Атасу (Қазақстан Республикасы) учаскесінде – алдыңғы тариф – 1 тонна үшін 3,11 АҚШ доллары (ҚҚС-сыз) тарифі кезінде 1 тонна үшін (ҚҚС-сыз) 4,23 АҚШ доллары;
- Атасу (Қазақстан Республикасы)-Алашанькоу (Қытай Халық Республикасы) учаскесінде – 2018 жыл ішінде – 1 тонна үшін 8,25 АҚШ доллары (ҚҚС-сыз) тарифі кезінде 1 тонна үшін 10,77 АҚШ доллары (ҚҚС-сыз).

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті төрағасының 2015 жылғы 21 тамыздағы №347-НҚ бұйрығымен бекітілген ҚТО магистральдық құбырлар жүйесі бойынша ішкі нарыққа мұнай айдау жөніндегі тарифтердің 2015-2019 жылдарға арналған шекті деңгейлерінің қолданылу мерзімінің аяқталуына байланысты ҚТО 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап көрсетілген қызметке тоннасына 1000 км - ге 4 109,50 теңге (ҚҚС-сыз) мөлшерінде уақытша тариф, алдыңғы тариф кезінде-1000 км тоннасына 721,72 теңге (ҚҚС-сыз). Одан әрі, 2020 жылғы 27 қарашада Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитеті төрағасының №71-НҚ бұйрығымен 2021 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізе отырып, ҚТО магистральдық құбырлары жүйесі бойынша тоннасына 4 355,57 теңге (ҚҚС-сыз) мөлшерінде Қазақстан Республикасының ішкі нарығына мұнай айдау тарифі бекітілді.

Газ тасымалдау

Магистральдық газ құбырлары және газ тарату жүйелері арқылы газ тасымалдау ҚТГ компаниялары тобымен жүзеге асырылады. Газды магистральдық тасымалдауды «Интергаз Орталық Азия» АҚ, сондай-ақ «Азия газ құбыры» АҚ, «Бозой-Шымкент газ құбыры» ЖШС бірлескен кәсіпорындары жүзеге асырыады. Тарату газ жолы арқылы газ тасымалдау «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ жүзеге асырылады.

Халықаралық транзит пен экспорт бойынша газ тасымалдауға арналған тарифтер

«Табиғи монополиялар туралы» Заңға 2015 жылғы мамырда енгізілген өзгерістерге сәйкес транзитке және экспортқа газды тасымалдау бойынша қызметтер мемлекеттік реттеуден алынып тасталды. Газ транзиті мен экспортына арналған тарифтер Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитетінің бекітуінсіз, шартты негізде белгіленеді.

2020 жылы транзитке және экспортқа газ тасымалдау тарифтері:

- «Интергаз Орталық Азия» АҚ:
 - газ транзиті «Газпром» ЖАҚ және оның еншілес ұйымдары үшін ҚҚС-сыз 100 км-ге мың м³-қа 2 АҚШ доллары; «Өзтрансгаз» АҚ үшін ҚҚС-сыз 100 км-ге мың м³-қа 2,9 АҚШ доллары;
 - газ экспорты «Теңізшевройл» ЖШС, «ҚазТрансГаз» АҚ үшін ҚҚС-сыз 100 км-ге мың м³-қа 5 АҚШ доллары;
 - газ экспорты «ҚазРосГаз» ЖШС үшін ҚҚС-сыз 100 км-ге мың м³-қа 2 АҚШ доллары;
- «Азия газ құбыры» ЖШС – газ транзиті мен экспорты ҚҚС-сыз 100 км-ге мың м³-қа 3,58 АҚШ доллары;
- «Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС – ішкі нарықта, газ транзиті мен экспортында газ тасымалдауға арналған бірыңғай тариф ҚҚС-сыз 15 964,4 теңге/мың м³.

Ішкі нарықта магистральдық және тарату газ жолдары арқылы газ тасымалдауға арналған тарифтер

Ішкі нарықта газ тасымалдау тарифтерін Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен реттейді.

Қазақстан Республикасының тұтынушылары үшін тауарлық газды магистральдық құбыржолдары арқылы тасымалдауға арналған тарифтер мынадай мөлшерде бекітілді:

- «Интергаз Орталық Азия» АҚ 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап – 2 212,7 теңге/мың м³ (ҚҚС – сыз), ал 2020 жылғы 1 мамырдан бастап-2 367 теңге/мың м³ (06.05.2020 ж. №5 КРЕМ бұйрығы) және 2020 жылғы 10 желтоқсаннан бастап мың м³ үшін 2 333,32 теңге (03.12.2020 ж. №76-НҚ КРЕМ бұйрығы));
- «Азиялық газ құбыры» ЖШС 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап – 100 км-ге 555,5 теңге/мың м³ (ҚҚС-сыз);
- «Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап – 15 964,4 теңге/ мың м³ (ҚҚС-сыз).

Қазақстан Республикасының тұтынушылары үшін «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ таратушы құбырлары арқылы тауарлық газды тасымалдау тарифтері мынадай мөлшерде бекітілген:

№	Облыс	Тасымалдауға арналған тариф, ҚҚС-сыз теңге/мың м ³
1.	Жамбыл облысы	6 443,38
2.	.Шымкент қаласы	6 248,66
3.	Қызылорда облысы	9 083,51
4.	Батыс-Қазақстан облысы	2 615,37
5.	Ақтөбе облысы	4768,64/5107,36

№	Облыс	Тасымалдауға арналған тариф, ҚҚС-сыз теңге/мың м ³
6.	Қостанай облысы	4 922,51
7.	Маңғыстау облысы (РТ)	2 392,59
8.	Маңғыстау облысы (МТ)	591,80
9.	Атырау облысы	1769,16/1769,42
10.	Шығыс Қазақстан облысы	1546,75/1550
11.	Алматы қаласы	4 309,80
12.	Нұр-Сұлтан қаласы	4 107,87

2.4. Қайта өңдеуге арналған тарифтер

2016 жылдан бастап үш негізгі қазақстандық МӨЗ (АМӨЗ, ПМХЗ, ПҚОП) өңдеудің жаңа бизнес моделі бойынша өз қызметін жүзеге асыра бастады, осыған сәйкес МӨЗ белгіленген тарифтер бойынша мұнай өңдеу қызметтерін ғана көрсетеді, қайта өңдеу үшін мұнай сатып алмайды және алынған мұнай өнімдерін сатпайды. Бұл міндеттемелер дайын мұнай өнімдерін дербес өткізетін мұнай өнім берушілерінің жауапкершілігінде жатыр. ҚМГ тобына тігінен-интеграцияланған құрылым және оны өңдеудің жаңа бизнес моделінің арқасында әр бизнес-бағытты қорытындылай келе, ҚМГ компанияларының барлық тобының операциялық тиімділігін ұлғайта отырып, өзінің нақты мамандануына ден қоюына мүмкіндік береді. Өз активтерін стратегиялық басқарушыдан операциялық басқарушыға өтуімен ҚМГ трансформациясы шеңберінде өңдеу бизнес-моделі мұнай өңдейтін зауыттарға тек өндірістік мәселелерге көңіл бөлуге ғана көмектеседі, соның нәтижесінде өңдеу бойынша қызмет оңтайландырылады және шығындар қысқартылады.

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне ҚР кәсіпкерлік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 29.10.15 ж. № 376-V Заңына сәйкес 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап қайта өңдеуге арналған бағалар мемлекеттік реттеуден алынып тасталады.

Шикізатты қайта өңдеуге арналған орташа өлшемді тарифтер төменде келтірілген:

Зауыттың атауы	Өлшем бірлігі	2020 жылдың 12 айы	2019 жылдың 12 айы	Δ, %
АтМӨЗ	теңге/тонна	41 168	37 179	10,7
ПМХЗ	теңге/тонна	20 904	19 805	5,5
ПҚОП	теңге/тонна	30 783	24 485	25,7
CASPI BITUM	теңге/тонна	18 003	18 012	0,0

2.5. Салық салу

Төменде келтірілген кестеде тиісті кезеңдерде топ қолданатын белгіленген салық мөлшерлемелері көрсетілген:

Салық	30.09.2020	30.09.2019	Салық салынатын база
Корпоративтік табыс салығы (КТС)	20%	20%	Салық салынатын кіріс
Қосылған құн салығы (ҚҚС)	12%	12%	Тауарлар, жұмыстар, қызметтерді өткізу
Мүлік салығы	1,50%	1,50%	Бухгалтерлік есеп деректері бойынша айқындалатын салық салу объектілерінің орташа жылдық баланстық құны
Жер салығы	айнымалы шама, жер учаскесін тағайындау және сапасына байланысты мөлшерleme	айнымалы шама, жер учаскесін тағайындау және сапасына байланысты мөлшерleme	Жер учаскесінің алаңы
Қоршаған ортадағы эмиссия үшін төлем	айнымалы шама, эмиссия түріне байланысты мөлшерleme	айнымалы шама, эмиссия түріне байланысты мөлшерleme	Қоршаған ортаға эмиссияның белгіленген нормативтерінің шегінде және (немесе) одан тыс эмиссиялардың нақты көлемі
Экспортқа рентті салық	0%-32%	0%-32%	Шикі мұнай және шикі мұнай өнімдері экспортының көлемі
Пайдалы қазбаларды өндіру салығы (ПҚӨС)	0%-18%	0%-18%	Өндірілген шикі мұнай, газ конденсаты және табиғи газ көлемінің құны
Үстеме пайдаға салық (ҮПС)	мөлшерлеменің жылжымалы шкаласы бойынша 0%-60%	мөлшерлеменің жылжымалы шкаласы бойынша 0%-60%	Жиынтық жылдық кіріс пен шегерімдер арасындағы айырмашылық ретінде айқындалатын жер қойнауын

Салық	30.09.2020	30.09.2019	Салық салынатын база		
			пайдаланушының таза кірісінің бір бөлігі (тіркелген активтер бөлігінде - нақты КВЛ мөлшерінде) және осы шегерімдер сомасының 25%-на тең сомадан асатын КТС. УПС жер қойнауын пайдалануға арналған әрбір жеке келісімшарт бойынша есептеледі.		
Шикі мұнайға және газ конденсатына акциз	0 теңге/тонна	0 теңге/тонна	Өндірілген, өткізілген шикі мұнай мен газ конденсатының көлемі		
1-тоннаға (теңгемен) акциздердің мөлшерлемесі және баждар					
	30.09.2020		30.09.2019		Салық салынатын база
Мұнай өнімдеріне арналған акциз	Бензин (авиациялықты қоспағанда, ЕАЭҚ СЭҚ ТН коды <u>2710 12 411 0 - 2710 12590 0</u>)	Дизельдік отын (ЕАЭҚ СЭҚ ТН коды <u>2710 19310 0 - 2710 19 480 0</u>)	Бензин (авиациялықты қоспағанда, ЕАЭҚ СЭҚ ТН коды <u>2710 12 411 0 - 2710 12590 0</u>)	Дизельдік отын (ЕАЭҚ СЭҚ ТН коды <u>2710 19310 0 - 2710 19 480 0</u>)	Өндірілген, өткізілген және импортталған мұнай өнімдерінің көлемі
Меншікті өндірістің бензин (авиациялықты қоспағанда) және дизельдік отынды өндірушілердің көтерме саудада өткізуі (шілде-қараша)	24 435	9 300	10 500	9 300	
Жеке және заңды тұлғалардың бензинді (авиациялықты қоспағанда) және дизельдік отынды көтерме саудада өткізуі	0	0	0	0	
Бензин (авиациялықты қоспағанда) және дизельдік отын өндірушілерінің бөлшек саудада өткізуі, меншікті өндірістік қажеттіліктерге пайдалануы (шілде-қараша)	24 935	9 360	11 000	9 360	
Жеке және заңды тұлғалардың бензинді (авиациялықты қоспағанда) және дизельдік отынды бөлшек саудада өткізуі, меншікті өндірістік қажеттіліктерге пайдалануы	500	60	500	60	
Импорт	24 435	540	10 500	540	
Өңделме шикізатты қайта өңдеудің өнімі болып табылатын Салық кодексі 462-бабының 5) тармақшасында көрсетілген акцизделетін тауарларды беру (шілде-қараша)	24 435	9 300	10 500	9 300	
Шикі мұнайға экспорттық баж	Мұнайдың әлемдік бағасына байланыстырылған шкала бойынша		Мұнайдың әлемдік бағасына байланыстырылған шкала бойынша		

Пайдалы қазбаларды өндіруге арналған салықтардың, экспортқа рентті салықтың және мұнайға және мұнай өнімдеріне экспорттық баждардың мөлшерлемелері мұнайдың әлемдік бағасына байланыстырылған және тиісінше өзгеріп тұрады. Қазақстан Республикасының ішкі нарығында шикі мұнай мен газ конденсатын өткізу және (немесе) берген жағдайда, оның ішінде пайдалы қазбаларды өндіру арналған салықты, экспортқа рентті салықты, роялти және мемлекеттің атынан алушыға өнімді бөлу бойынша Қазақстан Республикасының үлесін немесе белгіленген мөлшерлемелерге өзінің өндірістік қажеттіліктерін пайдаланудан түскен үлесті төлеу шотына заттай нысанда 0,5 төмендетуші коэффициент қолданылады.

Шикі газға пайдалы қазбаларды өндіруге арналған салық мөлшерлемесі 10 пайызды құрайды. Ішкі нарыққа табиғи газды өткізген кезде пайдалы қазбаларды өндіру салығы жылдық өндіру көлеміне байланысты мөлшерлемелер (мөлшерleme 0,5%-дан 1,5%-ға дейін) бойынша төленеді.

2016 жылғы ақпанда Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі шикі мұнайға экспорттық кедендік баждардың прогрессивті шкаласын енгізді. Жаңа режим бойынша экспорттық кедендік баждар Brent және Urals маркалы мұнайға мұнай шикізатының әлемдік нарықтарында қалыптасқан шикі мұнайдың орташа нарықтық бағасы бойынша есептеледі. Мұнайдың әлемдік бағасы 25 доллар USD/bbl-ден төмен шәкіл бойынша ЭСА ставкасы 0-ге тең, мұнайдың әлемдік бағасы 25 доллар USD/bbl-ден жоғары болған кезде ЭСА ставкасы шәкілге сәйкес айқындалады. Экспортқа рента салығы мұнайдың әлемдік бағасы 40 USD/bbl-ден асатын ставкалар шәкілі бойынша есептеледі.

ТОПТЫҢ ӨНДІРІСТІК КӨРСЕТКІШТЕРІ

Операциялық нәтижелер	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Бірлескен кәсіпорындардағы үлесті ескере отырып мұнай мен конденсатты өндіру (мың тонна)	21 752	23 618	-1 866	-7,9
Бірлескен кәсіпорындардағы үлесті ескере отырып газ өндіру (млн. м ³)	8 191	8 455	-264	-3,1
Меншікті МӨЗ және бірлескен кәсіпорындардың МӨЗ көмірсутек шикізатын қайта өңдеу (мың тонна)	18 077	20 588	-2 511	-12,2
Мұнайды магистралдық құбырлар арқылы тасымалдау (мың тонна)	64 181	67 337	-3 156	-4,7
Мұнайдың жүк айналымы (млн. тонна* км)	59 778	62 804	-3 026	-4,8
Теңіз флотымен мұнай тасымалдау (мың тонна)	8 990	10 728	-1 738	-16,2
Газды магистралдық газ құбырларымен тасымалдау (млн.м ³)	86 590	103 494	-16 903	-16,3
Газ тасымалдау бойынша тауар-көлік жұмыстарының көлемі (млрд.м ³ *км)	49 886	58 394	-8 509	-14,6

2.6. Мұнай мен конденсатты өндіру

Мұнай мен конденсатты өндірудің шоғырландырылған көлемі (мың тонна)	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
	21 752	23 618	-1 866	-7,9
«Өзенмұнайгаз» АҚ (100%) + «ҚазГӨЗ» ЖШС (100%)	5 347	5 586	-239	-4,3
«Ембімұнайгаз» АҚ (100%)	2 601	2 900	-299	-10,3
«Қазақтүрікмұнай» ЖШС (100%)	432	409	23	5,6
«ҚазТрансГаз» АҚ (Амангелді Газ" -100%)	15	17	-2	-10,3
«Қазгермұнай» БК» ЖШС (50%)	6	0	6	-
«Маңғыстаумұнайгаз (50%)	778	1 114	-336	-30,2
«Қаражанбасмұнай» АҚ (50%)	2 977	3 204	-227	-7,1
«Қазақойл Ақтөбе» ЖШС (50%)	1 001	1 082	-81	-7,5
Petrokazakhstan, Inc (33%)	295	320	-25	-7,9
«Теңізшевройл» ЖШС (20%)	661	844	-183	-21,7
Карачаганак Петролеум Оперейтинг б.в. (10%)	5 292	5 958	-667	-11,2
«ҚМГ Қашаған Б.В.» ЖШЖК (50%)	1 094	1 015	79	7,8

Есепті кезеңде мұнай және газ конденсатын өндірудің шоғырландырылған көлемі 21 752 мың тоннаны құрады, бұл өткен жылдың ұқсас кезеңіндегі көлемнен 1 866 мың тоннаға аз. Өндіру көлемінің төмендеуінің негізгі себебі ОРЕС+ келісімінің талаптарына сәйкес жекелеген кен орындарында мұнай өндіруді шектеуге, сондай-ақ жетілген кен орындарында өндірудің табиғи төмендеуіне байланысты. Қашаған кен орнында мұнай және газ конденсатын өндіру 2019 жылы табысты күрделі жөндеу нәтижесінде ұлғайды, бұл теңіз және жерүсті кешендерін пайдалану коэффициентін арттыруға, айдау қорын 4-тен 6 ұңғымаға дейін ұлғайтуға, мұнай технологиялық желілерінде қосымша ребойлерлер орнатуға, сондай-ақ жаңа ұңғымаларды пайдалануға беруге мүмкіндік берді. ҚМГ-Қарашығанақ бойынша мұнай және газ конденсатын өндірудің өсуі Қарашығанақ өңдеу кешенінің өндірістік объектілерін және 2019 жылғы қыркүйек-қазанда объектілерді жоспарлы-алдын ала жөндеуден кейін газды кешенді дайындау қондырғыларын жаңғыртумен байланысты.

2.7. Газ өндіру

Газ (ілеспе және табиғи) өндірудің шоғырландырылған көлемі, млн.м ³	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
	8 191	8 455	-264	-3,1
«Өзенмұнайгаз» АҚ (100%)+ «ҚазГӨЗ» ЖШС (100%)	726	709	17	2,4

«Ембімұнайгаз» АҚ (100%)	217	260	-43	-16,7
«Қазақтүрікмұнай» ЖШС (100%)	140	143	-3	-2,0
«ҚазТрансГаз» АҚ (Амангелді Газ" -100%)	326	350	-24	-6,9
«Өріктау Оперейтинг» ЖШС (100%)	2	0	2	-
«Қазгермұнай» БК» ЖШС (50%)	188	224	-37	-16,4
«Маңғыстаумұнайгаз (50%)	334	394	-60	-15,3
«Қаражанбасмұнай» АҚ (50%)	27	27	0	1,0
«Қазақойл Ақтөбе» ЖШС (50%)	361	348	13	3,6
Petrokazakhstan, Inc (33%)	142	181	-38	-21,1
«Теңізшевройл» ЖШС (20%)	2 950	3 258	-308	-9,5
Карачаганак Петролеум Оперейтинг б.в. (10%)	2 021	1 861	160	8,6
«ҚМГ Қашаған Б.В.» ЖШЖК (50%)	758	700	58	8,3

Есепті кезеңде газ өндірудің шоғырландырылған көлемі 8 191 мың тоннаны құрады, бұл өткен жылдың ұқсас кезеңіндегі көлемнен 264 мың тоннаға аз. Өндіру көлемінің төмендеуінің негізгі себебі ОПЕС+келісімінің талаптарына сәйкес жекелеген кен орындарында мұнай өндіруді шектеуге байланысты болып табылады. Бұл ретте Қарашығанақ және Қашаған кен орындарында газ өндірудің өсуі байқалады, бұл Қашағанда мұнай өндірудің ұлғаюына және 2019 жылғы қыркүйек-қазан айларында жоспарлы-алдын алу жұмыстарынан кейін Қарашығанақ өңдеу кешені, ГҚДҚ-2, ГҚДҚ-3 жаңғыртылуына байланысты.

2.8. Мұнайды магистралдық құбырмен тасымалдау

Құбырлар арқылы қазақстандық мұнайдың негізгі қолданыстағы экспорттық бағдарлары мыналар болып табылады:

- Атырау-Самара құбыры («ҚазТрансОйл» АҚ - 100%);
- Атасу-Алашанькоу құбыры («ҚазТрансОйл» АҚ - 50%);
- Каспий құбыр консорциумы құбыры («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ - 20,75%).

«ҚазТрансОйл» АҚ экспортқа, ішкі нарыққа арналған мұнайды тасымалдау бойынша қызметтерді көрсетеді, сондай-ақ мұнай транзитін жүзеге асырады.

Компаниялар бөлінісінде магистралдық құбыр арқылы мұнайды тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі (мың тонна)	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
	64 181	67 337	-3 156	-4,7
"ҚазТрансОйл" АҚ	42 298	44 463	-2 166	-4,9
"МұнайТас" солтүстік-батыс құбыр компаниясы" ЖШС (51%)	1 694	1 648	45	2,7
"Қазақстан-Қытай құбыры" ЖШС (50%)	7 942	8 100	-158	-2,0
"Каспий Құбыр консорциумы" АҚ (20.75%)	12 248	13 126	-878	-6,7
Мұнайдың шоғырландырылған жүк айналымы (млн.тн.*км)	59 778	62 804	-3 026	-4,8
"ҚазТрансОйл" АҚ	35 898	37 657	-1 759	-4,7
"МұнайТас" солтүстік-батыс құбыр компаниясы" ЖШС (51%)	674	628	46	7,3
"Қазақстан-Қытай құбыры" ЖШС (50%)	7 185	7 296	-111	-1,5
"Каспий Құбыр консорциумы" АҚ (20.75%)	16 020	17 222	-1 202	-7,0

Есепті кезеңде магистральдық құбыржолдары арқылы мұнай тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі 64 181 мың тоннаны құрады, бұл өткен жылдың ұқсас кезеңіндегі көлемнен 3 156 мың тоннаға аз. Мұнайдағы хлороорганикалық қосылыстар мөлшерінің асып кетуі себебінен "СНПС-Ақтөбемұнайгаз" АҚ-дан мұнайды тасымалдау көлемдерінің төмендеуі, Құмкөл кен орындары тобының мұнайын өндірудің табиғи құлдырауы себебінен жүк жөнелтушілердің мұнай құбырлары жүйесіне мұнай тапсыру көлемдерінің төмендеуі, сондай-ақ ОПЕС+келісімінің талаптарына сәйкес жекелеген кен орындарында мұнай өндіруді шектеумен негізделген.

2.9. Теңіз флотымен мұнайды тасымалдау

Мұнайды теңіз көлігімен тасымалдаудың негізгі қолданыстағы бағыттары:

- Каспий теңізінің акваториясындағы бағдарлар;

- Қара және Жерорта теңіздеріндегі бағдарлар.

Бағыттар бөлінісінде теңіз флоты арқылы мұнайды тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі (мың тонна)	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
	8 990	10 728	-1 738	-16,2
Ақтау -Махачкала	533	505	28	5,5
Қара теңіз	3 420	3 678	-258	-7,0
Жерорта теңізі	4 941	6 507	-1 566	-24,1
Түрікменбасы/Баку, Махачкала	96	38	58	152,6

Есепті кезеңде теңіз флотының мұнайды тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі 7 210 мың тоннаны құрады, бұл өткен жылдың көлемнен 1 138 мың тоннаға аз. 2020 жылғы 12 айда мұнайды теңіз арқылы тасымалдау көлемінің азаюы Жерорта теңізінде тиеу, сондай-ақ қолайсыз метеожағдайлар күтуінің тоқтап қалуы нәтижесінде көлемдердің негізінен төмендеуімен түсіндіріледі.

2.10. Газ тасымалдау

Газды тасымалдау мына бағыттар бойынша жүзеге асырылады: газдың халықаралық транзиті, экспортқа газ тасымалдау және ішкі тұтынушылар үшін газ тасымалдау.

Газ тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі (млн. 3 ^м)	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
	86 590	103 494	-16 903	-16,3
Халықаралық транзит	46 727	59 369	-12 643	-21,3
Газды экспортқа тасымалдау	19 698	26 160	-6 461	-24,7
Ішкі тұтынушыларға газ тасымалдау	20 165	17 964	2 201	12,3
Газ тасымалдаудың шоғырландырылған көлемі (млн. текше м)	86 590	103 494	-16 903	-16,3
«Интергаз Орталық Азия» АҚ	57 753	72 961	-15 209	-20,8
"ҚазТрансГаз-Аймақ" АҚ	2 603	2 554	50	1,9
"Азиялық газ құбыр" ЖШС (50%)	19 888	22 935	-3 047	-13,3
"Бейнеу - Шымкент газ құбыры" ЖШС (50%)	6 347	5 044	1 303	25,8
Газ тасымалдау бойынша тауар-көлік жұмыстарының көлемі (млрд.м3*км)	49 886	58 394	-8 509	-14,6

2020 жылы газ тасымалдаудың жалпы көлемі 86 590 млн м3 құрады және келесі себептер бойынша өткен жылмен салыстырғанда 16 903 млн м3 төмендеді:

- ҚР аумағы арқылы «Газпром» ЖАҚ ресейлік газының транзиттік ағынын қысқарту;
- өткен жылдың ұқсас кезеңінде «Орта Азия – Орталық» магистральдық газ құбыры бойынша өзбек газының транзитінің болмауы;
- «Узтрансгаз» АҚ тарапынан өзбек газының транзитіне өтімді ұлғайту;
- ҚХР-да табиғи газды тұтынудың төмендеуі, оның ішінде COVID-19 байланысты ҚХР-да көптеген өндірістік объектілердің тоқтап қалуы себебінен;

Бұл ретте, есепті кезеңде газ тұтынудың ұлғаюы және «МАЭК-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС өндірісінің жалпы көлемінің ұлғаюы салдарынан ішкі тұтынушылар үшін газ тасымалдаудың өсуі байқалады.

2.11. Көмірсутегі шикізатын өңдеу

- Павлодар мұнай-химия зауыты («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ қатысу үлесінің 100%): Қазіргі кезде ПМХЗ жылына 6 млн. тонна мұнайды қайта өңдеуі мүмкін. Есепті кезеңде өңдеу тереңдігі 87,420% құрады;
- Атырау мұнай өңдеу зауыты («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ қатысу үлесінің 99,53%): өңдеудің жобалық қуаты жылына 5,5 млн.тонна құрайды, есепті кезеңде өңдеу тереңдігі 77,15% құрайды;
- Шымкент мұнай өңдеу зауыты («Петро Қазақстан Ойл Продактс», «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ қатысу үлесінің 49,72%): жобалық қуаты – жылына 6 млн. тонна, есепті кезеңдегі өңдеу тереңдігі 90,14% құрады;

- CaspiBitum - («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ қатысу үлесінің 50%): қаражанбастық ауыр мұнайдан жол битумдарын өндіру жөніндегі зауыт. Қайта өңдеу бойынша жобалау қуаты жылына 1,0 млн. тоннаны құрайды.
- KMG International N.V. (Rompetrol Rafinare) екі МӨЗ «Petromidia» мен «Vega» және Petrochemicals мұнай-химия кешені (МХК) кіреді:
 - «Petromidia» МӨЗ - (Rompetrol Rafinare S.A. қатысу үлесінің 100 %) жобалық қуаты – 5,0 млн. тонна мұнай және жылына 1 млн. тонна өзге көмірсутегі шикізаты. Мұнай-химия кешені «Petromidia» МӨЗ-бен біріктірілген;
 - - «Vega» МӨЗ - (Rompetrol Rafinare S.A. қатысу үлесінің 100%) жобалық қуаты - жылына 0,5 мың тонна. «Vega» МӨЗ шикізаттың баламалы түрлерін (нафта, ауыр көмірсутегі фракциялары, мазут) қайта өңдеуге маманданған Румыниядағы бірден-бір кәсіпорын.

Операциялық үлесті ескере отырып көмірсутегі шикізатын өңдеудің шоғырландырылған көлемі (мың тонна)	30.12.2020	30.12.2019	Δ, (+/-)	Δ, %
	аяқталған 12 ай ішіндегі	аяқталған 12 ай ішіндегі		
	18 077	20 588	-2 511	-12,2
«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	5 016	5 388	-372	-6,9
«Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС	5 004	5 290	-286	-5,4
«ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС (50%)	2 397	2 701	-304	-11,3
«CASPI BITUM» (50%)	433	443	-10	-2,3
KMG International N.V. (Rompetrol Rafinare)	5 228	6 767	-1 539	-22,7

Өңдеу көлемінің өзгеруінің негізгі себептері:

- ППКОП - ҚР-да карантиндік кезең кезінде мұнай өнімдеріне сұраныстың болмауы салдарынан зауытқа мұнай жеткізілімінің төмендеуі;
- АМӨЗ бен ПМХЗ - 2020 жылы covid-19 пандемиясына байланысты ҚР-да мұнай өнімдерін тұтынуды қысқарту, соның салдарынан өндірісті жоспарлы-алдын ала жөндеу бұрынғыға ауыстырылды;
- KMG International N.V. (Rompetrol Rafinare) - 2020 жылғы 15 наурыздан бастап 1 мамырға дейін МӨЗ-ді 4 жылда 1 рет жүргізілетін жөндеу жұмыстарына жоспарланған уақытша тоқтату.

2.12. Мұнай, мұнай өнімдері мен газды өткізу

ҚМГ өндірілген мұнайды өткізу

мың тонна	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі			30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі		
	Экспорт	Ішкі нарық	Барлығы	Экспорт	Ішкі нарық	Барлығы
Операциялық активтер*	7 524	6 849	14 373	8 472	7 137	15 609
Мегажобалар**	7 637	2	7 639	8 215	1	8 216
Жиыны	15 161	6 851	22 012	16 688	7 138	23 826

* Өзенмұнайгаз, Ембімұнайгаз, Маңғыстаумұнайгаз, Қаражанбасмұнай, Қазгермұнай, Petrokazakhstan, Inc, Қазақойл Ақтөбе, Қазақтүрікмұнай, Амангелді Газ, Өріктау Оперейтинг.

** Теңізшевройл, Қарашығанақ Петролеум Оперейтинг Б.В., Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.

Есепті кезеңде мұнай өндіру көлемі өндіру көлемінің төмендеуіне байланысты ұқсас кезең көлемінен төмен.

Мұнай өнімдерін өткізу

Есепті кезеңде мұнай өнімдерін өткізу «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ, «ҚазМұнайГаз-Аэро» ЖШС және KMG International N.V. компанияларымен жүзеге асырылды.

мың тонна	30.12.2020	30.12.2019	Δ, (+/-)	Δ, %
	аяқталған 12 ай ішіндегі	аяқталған 12 ай ішіндегі		
Көтерме сату	8 188	8 317	-128	-1,5
Ашық түсті мұнай өнімдері	6 903	5 556	1347	24,2
Қара түсті мұнай өнімдері	892	1 034	-142	-13,7

Мұнай-химия	109	194	-84	-43,6
Сұйылтылған газ	135	423	-288	-68,2
Өзгелері	150	1 111	-960	-86,5
Бөлшектеп өткізу	0	1 579	-1579	-100,0
Ашық түсті мұнай өнімдері	0	1 433	-1433	-100,0
Қара түсті мұнай өнімдері	0	0	0	-
Сұйылтылған газ	0	145	-145	-100,0
Өзгелері	8 188	8 317	-128	-1,5
Мұнай өнімдерін өткізудің барлық көлемі	6 903	5 556	1347	24,2

ҚМГ мұнай өнімдерін өткізу

мың тонна	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Қазақстандық мұнай өнімдерін өткізу	3 317	3 343	-26	-0,8
Көтерме өткізу*	3 317	3 136	181	5,8
Бөлшек өткізу	0	207	-207	-100,0
КМГИ мұнай өнімдерін өткізу	4 871	6 552	-1 681	-25,7
Көтерме сату	4 871	5 181	-309	-6,0
Бөлшек өткізу	0	1 371	-1 371	-100,0
Жиыны	8 188	9 895	-1 707	-17,3

* ҚМГ АЖС бөлшек желісі үшін мұнай өнімдерін көтерме сату көлемдерін қоспағанда

Есепті жылы мұнай өнімдерін өткізу көлемі 2019 жылмен салыстырғанда, негізінен КМГИ бойынша мұнай өңдеу көлемінің аз болуына, сондай-ақ қазақстандық мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізудің болмауына байланысты 1 707 мың тоннаға азайды.

Қазақстандық мұнай өнімдерін бөлшек саудада өткізудің болмауы 2019 жылы мұнай өнімдерін бөлшек саудада сату желісінің өткізілуіне байланысты болып отыр.

Мұнай өңдеу зауыттарының жөндеу жұмыстарына тоқтауы және ақпан айында ауа-райының қолайсыздығына байланысты мұнай жеткізілімінің үзілуі нәтижесінде КМГИ мұнай өнімдерін сату көлемінің азаюы.

Газды өткізу

Табиғи газды өткізу негізінен «ҚазТрансГаз» АҚ есебінен жүзеге асырылады. Осы компанияның функциясына ішкі нарық үшін табиғи газды сатып алу, өңірлік газ бөлу желілері арқылы газды тасымалдау, газ бөлу объектілері мен желілерін пайдалану және ішкі нарықта табиғи газды өткізу кіреді.

«ҚазТрансГаз» АҚ газын өткізу* (млн. текше м.)	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Экспортқа газды сату	7 852	8 806	-954	-11
Ішкі нарыққа газды сату	14 811	14 028	783	5,6
Газ сату көлемінің жиыны	22 663	22 834	-171	-0,7

Экспортқа газ өткізу көлемінің азаюы РФ-дағы көлемнің төмендеуіне және Өзбекстанға көлемнің болмауына байланысты. Ішкі нарыққа газ өткізу көлемінің ұлғаюы негізінен жаңа өнеркәсіптік кәсіпорындардың қосылуына және халықтың тұтынуының артуына байланысты өткізу көлемінің ұлғаюына байланысты.

3. ТОПТЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Пайдалар мен залалдар туралы есеп

Пайдалар мен залалдар (млн. теңге)	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Түсім және өзге кірістер	5 202 080	7 970 132	-2 768 052	-34,7
Өткізілген өнімнің және көрсетілген қызметтердің түсімі	4 556 037	6 858 856	-2 302 819	-33,6
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың кірістеріндегі үлес, нетто	511 195	827 979	-316 784	-38,3
Қаржылық кіріс	109 753	240 880	-131 127	-54,4
Еншілес компанияның істен шығуынан түскен кіріс	519	17 481	-16 962	-97,0
Өзге операциялық кіріс	24 576	24 936	-360	-1,4
Шығыстар мен шығындар	-4 923 880	-6 585 501	1 661 621	-25,2
Сатып алынған мұнайдың, мұнай өнімдерінің және өзге материалдардың өзіндік құны	-2 277 066	-3 913 744	1 636 678	-41,8
Өндірістік шығыстар	-740 786	-721 693	-19 093	2,6
Табыс салығынан басқа, салықтар	-269 559	-454 295	184 736	-40,7
Тозу, сарқылу және амортизация	-360 283	-337 424	-22 859	6,8
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	-458 186	-420 402	-37 784	9,0
Жалпы және әкімшілік шығыстар	-170 208	-213 967	43 759	-20,5
Барлау мен бағалау бойынша негізгі құралдар мен активтердің құнсыздануы	-243 694	-150 751	-92 943	61,7
Барлау бойынша шығыстар	-19 807	-57 068	37 261	-65,3
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдастырылған компаниялардағы инвестициялардың құнсыздануы	-30 654	0	-30 654	0,0
Қаржылық шығындар	-297 551	-317 433	19 882	-6,3
Өзге операциялық шығын	-32 151	-7 203	-24 948	346,4
(Теріс)/оң бағамдық айырма, нетто	-23 935	8 479	-32 414	-382,3
Табыс салығын есептегенге дейін пайда	278 200	1 384 631	-1 106 431	-79,9
Табыс салығы бойынша шығыстар	-106 303	-226 180	119 877	-53,0
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішіндегі пайда	171 897	1 158 451	-986 554	-85,2
Тоқтатылған қызметтен салық салынғаннан кейін пайда/(залал)	0	6	-6	-100,0
Таза пайда /(залал)	171 897	1 158 457	-986 560	-85,2

3.1. Кірістер

Өнімді өткізуден және қызметтерді көрсетуден түскен шоғырландырылған кірістер

млн. теңге	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Мұнай өнімдерін сату	1 337 579	2 043 849	-706 270	-34,6
Шикі мұнайды сату (шикі мұнай сапасының қорын ескере отырып)	1 676 749	3 091 720	-1 414 971	-45,8
Тауарлы газды сату	790 642	874 422	-83 780	-9,6
Мұнай тасымалдау	155 696	168 624	-12 928	-7,7
Газ тасымалдау	121 969	209 623	-87 655	-41,8
Мұнайды және мұнай өнімдерін қайта өңдеу	193 659	195 896	-2 237	-1,1
Өзгелері	279 743	274 723	5 020	1,8
Өнімді өткізуден және қызметті көрсетуден кірістердің барлығы	4 556 037	6 858 856	-2 302 819	-33,6

Өнімді өткізу және қызметтерді көрсетудің шоғырландырылған көлемдері

Өнімді өткізу және қызметтерді көрсету көлемдері	Өлшем бірлігі	30.12.2020 аяқталған 12	30.12.2019 аяқталған 12 ай	Δ, (+/-)	Δ, %
--	---------------	----------------------------	-------------------------------	----------	------

		ай ішіндегі	ішіндегі		
Мұнай өнімдерін сату	мың тонна	7 575	10 341	-2 766	-26,7
Шикі мұнай сату	мың тонна	13 844	16 941	-3 097	-18,3
Тауарлы газды сату	млн. м ³	22 674	22 834	-160	-0,7
Магистральдық құбыр арқылы мұнайды тасымалдау	мың тонна*км	34 655	36 842	-2 186	-5,9
Газ тасымалдау	млн. м ³ *км	47 701	54 982	-7 281	-13,2
Мұнайды қайта өңдеу	мың тонна	6 514	7 176	-661	-9,2

Орташа қалыптасқан есеп айырысу бағалары

Орташа қалыптасқан есеп айырысу бағалары	Өлшем бірлігі	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Мұнай өнімдерін сату	бір тоннасы үшін теңге	176 567	197 640	-21 073	-10,7
Шикі мұнай сату	бір тоннасы үшін теңге	121 118	182 504	-61 386	-33,6
Тауарлы газды сату	мың. м ³ үшін теңге	34 870	38 295	-3 425	-8,9
Магистральдық құбыр арқылы мұнайды тасымалдау	бір тоннасы үшін теңге	4 493	4 577	-84	-1,8
Газ тасымалдау	мың. м ³ үшін теңге	2 557	3 813	-1 256	-32,9
Мұнайды қайта өңдеу	бір тоннасы үшін теңге	29 728	27 301	2 427	8,9

Есепті кезеңде өткізуден түскен кірістер 4 556 млрд. теңгені құрады және өткен жылмен салыстырғанда 34%-ке төмендеді. Кірістер құрылымында тауарлы газды сатудан, мұнай мен газды тасымалдаудан, мұнай мен мұнай өнімдерін өңдеуден түскен кірістер үлесінің өскені байқалып отыр.

Қызмет түрлері бойынша кірістердің өзгеруінің негізгі себептері:

- шикі мұнайды сатудан – 45,8% - ға төмендеу ОПЕС + келісімінің талаптарына сәйкес мұнайдың орташа өлшемді әлемдік бағасына және мұнай өндіруді шектеуге байланысты;
- мұнай өнімдерін сатудан – 34,6%-ға төмендеу kmgі сату көлемінің азаюымен, COVID-19 пандемиясынан туындаған шектеулерге байланысты ҚМГ-Аэро көлемінің төмендеуімен, Platts-тің бензин мен дизель отынына баға белгілеуінің төмендеуімен байланысты;
- тауарлық газды сатудан – 9,6% - ға төмендеу ҚХР-да өткізу көлемінің және орташа бағасының төмендеуі есебінен қалыптасты;
- мұнай тасымалдаудан – 41,8% - ға төмендеу ішкі нарыққа магистральдық құбыржолдары арқылы мұнай тасымалдау тарифінің 1000 км-ге 1 тонна үшін 4 721,72 теңгеден 4 109,50 теңгеге дейін (ҚҚС-ты қоспағанда), сондай-ақ мұнай жеткізу көлемінің төмендеуіне байланысты мұнайдың жүк айналымының төмендеуімен байланысты;
- газ тасымалдаудан - 41,8% - ға төмендеу негізінен РФ-ға түрікмен газы транзитінің тоқтатылуына байланысты Орта Азия транзитін, негізінен түркімен газын тасымалдау көлемінің қысқаруына байланысты халықаралық транзит бойынша кірістердің төмендеуімен байланысты.

3.2. Шығыстар

Сатып алынған мұнайдың, мұнай өнімдерінің және өзге материалдардың өзіндік құны

млн тенге	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Қайта сату үшін сатып алынған мұнай	1 311 169	2 448 412	-1 137 243	-46,4
Қайта сату үшін сатып алынған газ	380 261	493 280	-113 019	-22,9
Өңдеуге арналған мұнайдың құны	313 543	638 293	-324 750	-50,9
Қайта сату үшін сатып алынған мұнай өнімдері	45 870	116 621	-70 751	-60,7
Материалдар мен қорлар	226 223	217 138	9 085	4,2
Жиыны	2 277 066	3 913 744	-1 636 678	-41,8

Сатып алынған мұнайдың, мұнай өнімдерінің және өзге де материалдардың өзіндік құны бойынша шоғырландырылған шығыстар 2019 жылмен салыстырғанда 2020 жылы 42% - ға немесе 1 637 млрд теңгеге азайды. Қайта сату үшін сатып алынатын шикі мұнай мен сатып алынған мұнай өнімдеріне шығындардың төмендеуі азия нарығындағы сұраныстың төмендеуі нәтижесінде есепті кезеңде kmgі Мұнай және мұнай өнімдері бойынша трейдингтік операциялар көлемінің азаюына, кейіннен Сингапурдағы филиалдың жабылуына, сондай-ақ Covid-19 пандемиясына байланысты. Сондай – ақ есепті кезеңде Brent маркалы мұнайдың орташа жылдық бағасының аз болуына байланысты (факт 2020 ж. – 41,84 USD/bbl, факт 2019 ж. - 64,21 USD/bbl). Шығыстардың төмендеуі теңгенің АҚШ долларына орташа жылдық бағамының өзгеруімен ішінара нивелирленді (нақты 2020ж. - 413,46 KZT / USD, нақты 2019 ж. – 382,87 KZT/USD);

Қайта сату үшін сатып алынған газ бойынша шығыстардың азаюы негізінен газды сатып алудың орташа өлшемді бағасының төмендеуіне (факт 2020 ж. – 16 853 теңге/мың м3, факт 2019 ж. – 21 499 теңге/мың м3), сондай – ақ газды өткізу көлемінің төмендеуіне (факт 2020 ж. – 22 663 мың м3, факт 2019 ж. - 22 834 мың м3) байланысты болды. Есепті кезеңде Brent маркалы мұнайдың төмен бағасына байланысты қайта өңдеу үшін мұнай құны бойынша шығыстарды төмендету. Сондай-ақ, өңдеуге мұнай сатып алу көлемін төмендету есебінен, kmgі бойынша әрбір 4 жыл сайын жүргізілетін аялдама жөндеуіне байланысты. Бұл төмендеу теңгенің АҚШ долларына қатысты бағамының өзгеруімен ішінара теңестірілді.

«Материалдар және қорлар» бабы бойынша есепті кезеңде құбырларды ауыстыру бойынша жұмыстардың үлкен көлеміне байланысты негізінен «Кен-Құрылыс-Сервис» ЖШС бойынша шығындарды ұлғайту. Сондай-ақ өндіріске жаңа катализаторларды, реагенттерді, перхлорэтиленді (тетрахлорэтилен) және қондырғыларға арналған басқа да шикізатты тартуға байланысты АМӨЗ бойынша ұлғайту.

Өндірістік шығыстар

млн. теңге	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Жалақы бойынша шығыстар	339 877	338 120	1 757	0,5
Электр энергиясы	83 290	88 910	-5 620	-6,3
Жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтер	114 700	129 450	-14 750	-11,4
Жалдау бойынша шығыстар	37 743	52 091	-14 348	-27,5
Көлік шығыстары	42 507	30 456	12 051	39,6
Өзгелері	122 669	82 666	40 003	48,4
Жиыны	740 786	721 693	19 093	2,6

Есепті кезеңде шоғырландырылған өндірістік шығыстар 2019 жылғы шығыстармен салыстырғанда 3% - ға немесе 19 млрд теңгеге ұлғайды.

Жалақы бойынша шығыстар негізінен кадрлардың ауысуына, бос орындардың болуына байланысты өткен жылғы деңгейде сақталды, бұл ішінара өндірістік персоналдың жалақысын индекстеумен, сондай-ақ АҚШ доллары бағамының өсуімен теңестірілді.

2019 жылы өзіндік құнның өзге де шығыстарында осы шығыстардың көрсетілуіне байланысты негізінен KMGі бойынша ішкі логистика шығыстары бойынша көлік шығыстарының ұлғаюы.

Макрокөрсеткіштердің өзгеруі нәтижесінде дайын өнім теңгерімінің өзгеруі есебінен негізінен мұнай өндіруші компаниялар бойынша өзге де шығыстардың ұлғаюы.

Жоғарыда көрсетілген ұлғаю мынадай баптар бойынша шығыстардың азаюымен ішінара тегістелген:

- Covid-19 пандемиясына байланысты шығындарды оңтайландыруға, үнемдеуге және ауыстыруға байланысты негізінен ӨМГ, ҚМГ-Қарашығанақ және «ӨзенМұнайСервис» ЖШС бойынша жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтерге шығыстардың азаюы;
- шығындарды оңтайландыру, жөндеу жұмыстары, өндіру және қайта өңдеу көлемдерін төмендету есебінен электр энергиясы бойынша шығыстарды негізінен kmgі, АМӨЗ, КТО, ҚТГ, ПМХЗ, ЕМГ, ӨМГ бойынша азайту;
- ашық теңіздер бойынша жүк жөнелтушіден қосымша ресурстың төмендеуіне байланысты негізінен ҚТКФ бойынша жалдау бойынша шығыстардың азаюы тиісінше танкерлер аз жалданды.

Табыс салығынан басқа, салықтар

млн. теңге	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Экспорттық кеден бажы	71 746	131 326	-59 580	-45,4
Шикі мұнай экспортына рентті салық	41 120	133 144	-92 024	-69,1
Пайдалы қазбаларды өндіру салығы	59 374	100 300	-40 926	-40,8
Өзге де салықтар	97 319	89 525	7 794	8,7
Жиыны	269 559	454 295	-184 736	-40,7

2020 жылғы салық төлемдері бойынша шоғырландырылған шығыстар (табыс салығынан басқа) 2019 жылғы фактімен салыстырғанда 41% - ға немесе 185 млрд теңгеге азайды.

ЭКБ бойынша шығыстардың 59,6 млрд теңгеге, сондай-ақ Brent маркалы мұнай бағасының өзгеруіне, сондай-ақ мұнай экспорты көлемінің төмендеуіне байланысты рента салығының 92 млрд теңгеге азаюы, бұл АҚШ долларының теңгеге шаққандағы бағамының өсуімен ішінара нивелирленді.

Пайдалы қазбаларды өндіру салығын төлеу бойынша шығыстардың 40,9 млрд теңгеге азаюы негізінен ҚР Үкіметінің 27.06.2019 ж. №449 қаулысына сәйкес ӨМГ көмірсутек шикізаты кен орындарын рентабельділігі төмен, тұтқырлығы жоғары, сұланған санатқа жатқызуға, сондай-ақ мұнай бағасының төмендеуіне байланысты жеңілдікті мөлшерлемені қолдану нәтижесінде қалыптасты.

Басқа салықтар бойынша шығыстардың ұлғаюы, негізінен ҚР заңнамасының өзгеруі нәтижесінде бензинге акциз мөлшерлемесінің ұлғаюына байланысты.

Тасымалдау және сату бойынша шығыстар

млн. теңге	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Тасымалдау	415 842	374 686	41 156	11,0
Жалақы бойынша шығыстар	12 811	12 542	269	2,1
Өзгелері	29 533	33 174	-3 641	-11,0
Жиыны	458 186	420 402	37 784	9,0

Тасымалдау және сату бойынша шоғырландырылған шығыстар есепті кезеңде 9% - ға немесе 37,8 млрд теңгеге ұлғайды. Негізінен Маңғыстау облысына және ҚР оңтүстігіне газ жеткізу схемасының өзгеруіне байланысты тасымалдау бойынша шығыстардың өсуі: 2020 жылдың есептік кезеңінде Қарашығанақ газын КРГ - дан тікелей жеткізу көзделген-қамтамасыз ету толығымен елдің батыс бөлігінен БШГҚ және Узтрансгаз арқылы тасымалдау жолымен жүргізіледі. 2019 жылы аталған өңірлер үшін Өзбекстаннан газ (Gazprom Schweiz) сатып алынды және тиісінше көлік шығыстары айтарлықтай төмен болды. Ұлғаю негізінен АЖС бөлшек сауда желісін (ҚМГ-өндірушілер) өткізуге байланысты басқа да шығыстар бойынша шығыстардың төмендеуімен ішінара нивелирленді.

Жалпы және әкімшілік шығыстар

млн. теңге	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Жалақы бойынша шығыстар	74 704	78 055	-3 351	-4,3
Консультациялық қызметтер	23 402	25 448	-2 046	-8,0
Есепке алынбаған ҚҚС	4 528	6 910	-2 382	-34,5
Сауда дебиторлық берешек жөніндегі болжалды кредиттік залалдар бойынша резервті есептеу/(қалпына келтіру)	4 225	14 096	-9 871	-70,0
Өтеуге ҚҚС-ның құнсыздануы/(қалпына келтірілуі)	6 435	15 703	-9 268	-59,0
Қысқа мерзімді жалдау бойынша шығыстар	44	-19 755	19 799	-100,2
Өзге ағымдағы активтер бойынша күтілетін кредиттік залалдар бойынша	-65	42	-107	-254,8

резервті есептеу/(қалпына келтіру)

Жалақы бойынша шығыстарға енгізілмейтін әлеуметтік төлемдер	5 961	8 933	-2 972	-33,3
Қызмет көрсету бойынша шығыстар	8 655	8 711	-56	-0,6
Байланыс қызметтері	3 809	2 963	846	28,6
Өзгелері	38 510	72 861	-34 351	-47,1
Жиыны	170 208	213 967	-43 759	-20,5

Есепті кезеңдегі жалпы және әкімшілік шығындар 170 млрд теңгені құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 43,8 млрд теңгеге төмен. Шығындар құрылымындағы негізгі өзгерістер шығыстардың мынадай баптары бойынша қалыптасты:

- ұйымдық құрылымды оңтайландыруға байланысты негізінен ҚМГ КО бойынша еңбекақы төлеу бойынша шығыстардың азаюы, бұл есепті кезеңде компаниялар тобы бойынша қызметкерлердің жалақысын индекстеумен ішінара нивелирленді;
- «Ерсай Каспиан Контрактор» ЖШС және «Caspian Offshore and Marine Construction LLP» ЖШС компанияларының консорциумымен "Сәтті" өздігінен көтерілетін жүзбелі бұрғылау қондырғысын жаңғырту бойынша жұмыстарды сатып алу бойынша сот талабын қарау бойынша 2019 жылдың есепті кезеңінде қалыптастырылған провизияларға байланысты ҚМГ бойынша консультациялық қызметтер бойынша басым түрде D&S азаюы»;
- есепті кезеңде өтеуге ҚҚС есептеу көлемінің аз болуына байланысты өтеуге ҚҚС құнсыздануы бойынша шығыстардың азаюы;
- ктгі, ҚТГ және ҚМГ КО күмәнді борыштары бойынша резервтердің аз көлеміне байланысты Сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервті есептеу бойынша шығыстарды азайту;
- ҚТГ бойынша 2019 жылдың ұқсас кезеңінде есепке жатқызылмаған қосылған құн салығын есептеуге байланысты негізінен өтеуге ҚҚС құнсыздануы бойынша шығыстардың азаюы;
- ЕМГ бойынша салықтар, айыппұлдар және өсімпұлдар бойынша резервті есептеу/(қалпына келтіру) бойынша шығыстардың ұлғаюы – 2019 жылдың соңында сот шешімі бойынша қоршаған ортаға келтірілген залал үшін есептелген резервтер бойынша сторно операциялары жүргізілді.
- компанияның таратылуына байланысты 2019 жылы ҚМГ БӨ қызметкерлеріне өтемақы төлемдері бойынша шығыстар есебінен ЕТҚ-ға кірмейтін әлеуметтік төлемдер бойынша шығыстардың азаюы, бұл есепті кезеңде штат санының оңтайландырылуына байланысты ҚМГ БӨ қызметкерлеріне өтемақы төлемдері бойынша шығыстармен ішінара нивелирленді;
- 2020 жылдан бастап жалпы әкімшілік шығыстардан өзіндік құн бойынша шығыстарға есептік кезеңде байланыс қызметтері бойынша шығыстарды дұрыс қайта жіктеуге байланысты негізінен КМГІ бойынша шығыстарды ұлғайту;
- өзге де шығыстарды негізінен КМГ D&S бойынша консорциумымен өзінен көтерілетін қалқымалы бұрғылау қондырғысын салу мәселелері бойынша сот талабы бойынша провизияларды қайтаруға байланысты азайту. Бұл төрелік іс қарау келісімге қол жеткізуге байланысты есепті кезеңде жабылды.

3.3. Бірлесіп бақыланатын ұйымдар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес

млн тенге	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Азия газ құбыры	175 339	168 086	7 252	4,3
«Теңізшевройл» ЖШС	173 476	414 940	-241 464	-58,2
Каспий құбыр консорциумы	81 582	70 869	10 713	15,1
Бейнеу – Шымкент газ құбыры	55 005	56 194	-1 188	-2,1
«ҚазГерМұнай» ЖШС	16 749	81 991	-65 241	-79,6
«ПетроКазахстан Инк»	15 622	17 561	-1 938	-11,0
«Маңғыстау Инвестментс» БВ	3 891	6 742	-2 851	-42,3
«Қазақойл Ақтөбе» ЖШС	2 448	9 722	-7 274	-74,8

«КазРосГаз» ЖШС	957	18 091	-17 135	-94,7
Тениз Сервис	-6 137	-6 107	-30	0,5
Valsera Holdings B.V.	-6 961	13 114	-20 075	-153,1
Ural Group Limited	-8 812	-18 244	9 433	-51,7
КМГ Кашаған Б.В.	-10 265	-18 895	8 630	-45,7
Басқалары	18 302	13 915	4 387	31,5
Жиыны	511 195	827 979	-316 783	-38,3

2020 жылдың қорытындысы бойынша бірлесіп бақыланатын ұйымдар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес 2019 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 316,8 млрд теңгеге немесе 38%-ға төмендеді.

Төмендеудің негізгі себептері:

- ТШО және "Маңғыстау Инвестментс" БВ бойынша – Brent маркалы мұнай бағасының төмендеуі (факт 2020 ж. – 41,84 USD/bbl, факт 2019 ж. - 64,21 USD/bbl), ОПЕК+ келісімінің талаптарына сәйкес жекелеген кен орындарында мұнай өндіруді шектеу, сондай-ақ мұнайдың экспорттық көлемдерін ішкі нарыққа қайта бағыттау;
- ҚМГ Қашаған Б. В. – Brent маркалы мұнай бағасының төмендеуі (нақты 2020ж. – 41,84 USD/bbl, нақты 2019ж. – 64,21 USD/bbl);
- ҚРГ бойынша-ресейлік газды сатып алудың/өткізудің болмауы, ішкі нарыққа газды өткізуге бағалардың төмендеуі;
- Теңіз Сервис бойынша төмендеу негізінен 2020 жылы МТГ объектісі бойынша амортизацияның өсуіне байланысты;
- ҚОА бойынша-Brent маркалы мұнай бағасының төмендеуі (факт 2020ж. – 41,84 USD/bbl, факт 2019 ж. – 64,21 USD/bbl), сондай – ақ ішкі нарыққа мұнай бағасының төмендеуі (факт 2020ж. – 57,21 мың тг/тонна, факт 2019ж. - 73,93 мың тг/тонна), ауыспалы Қордың өндірісі мен кенжар қысымының табиғи төмендеуіне байланысты;
- 2020 жылы ҚМГ бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардан 134,77 млрд теңге мөлшерінде дивидендтер алды, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңінен 8,31 млрд теңгеге артық.

млн. теңге	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардан алынған дивидендтер, нетто	134 772	126 461	8 311	7%

3.4. Табыс салығы бойынша шығыстар

млн тенге	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Ағымдағы табыс салығы				
Корпоративтік табыс салығы	73 449	146 658	-73 209	-49,9
Үстеме пайда салығы	-194	11 291	-11 485	-101,7
Алынған дивидендтер бойынша төлем көзінен салық	9 416	12 893	-3 477	-27,0
Кейінге қалдырылған табыс салығы:				
Корпоративтік табыс салығы	546	-1 999	2 545	-127,3
Үстеме пайда салығы	-2 985	-4 904	1 919	-39,1
Алынған дивидендтер бойынша төлем көзінен салық	26 021	62 241	-36 220	-58,2
Жиыны	106 303	226 180	-119 877	-53,0

2020 жылдың 12 айында табыс салығы бойынша шығыстар 73 449 млн.теңгені құрады, бұл 2019 жылдың көрсеткішінен 50% - ға төмен. 2020 жылы КТС төмендеуі негізінен 2019 жылы Brent сұрыпты мұнайдың әлемдік бағасының 41,84 USD/bbl дейін төмендеуімен байланысты. -64,21 USD/bbl covid-19 пандемиясының және карантиндік шаралардың әсерімен, шығындарды қысқартумен, мұнай көлемдерін экспорттан ішкі нарыққа қайта

бөлумен, газды экспортқа өткізу көлемдерінің өзгеруімен, сондай - ақ доллар бағамының өсуімен ішінара нивелирленетін мұнай өнімдері тарифінің өсуімен (есептік кезеңде \$ АҚШ орташа айлық бағамы 413,46 KZT/USD, өткен жылдың ұқсас кезеңінде-382,87 KZT/USD құрады) айқындалады. Есепті кезеңде мерзімі ұзартылған корпоративтік табыс салығының, үстеме пайда салығының және уақытша айырмалардың әсері және активтер/Негізгі құралдар құнының өзгеруі салдарынан төлем көзінен салықтың мөлшері өзгерді, оның ішінде ЕМГ бойынша ҮТС есептеу есебінен сыртқы аудиторлардың ұсынымы бойынша мерзімі ұзартылған шок активін өтемділікке қайта бағалау жүргізілді, ағымдағы кезеңнің шығысы деп танылды, шоғырландыру деңгейінде ТШО дивидендтерінен кейінге қалдырылған ҰЮБ мөлшері өзгертілді.

3.5. Өтімділік және күрделі шығындар

Борыштық міндеттемелер

Топтың тартылған кредиттері мен қарыздары (қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелерді есепке алмағанда) бойынша жалпы берешегі есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша 4 078 млрд теңгені құрап, есепті кезеңнің басындағы жағдай бойынша 3 838 млрд теңгені құрады. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жалпы борыш 2019 жылғы 31 желтоқсандағы көрсеткішпен салыстырғанда 6,3% - ға артты. Жалпы борыштың ұлғаюы негізінен теңгеге қатысты АҚШ доллары бағамының өсуімен және шетел валютасындағы қарыздарды тиісті қайта бағалаумен байланысты. Соған қарамастан, ҚМГ тобының АҚШ долларындағы жалпы берешегі жоғарыда аталған кезеңде төмендетілді.

Қарыздар бойынша қозғалыстың Нетто кетуі 130,4 млрд.теңгені құрады. Есепті кезеңде жалпы сомасы 807,4 млрд. теңге қарыз өтелді. теңге, оның ішінде: ҚТГ еурооблигацияларын ішінара мерзімінен бұрын өтеу, шетелдік банктер синдикаты алдында ҚТГ валюталық борышын қайта қаржыландыру (ВТБ Банкінен тарту), ҚМГ еурооблигациялары бойынша борышты мерзімінен бұрын өтеу (қайта қаржыландыру жөніндегі іс-шаралар шеңберінде), Эксимбанк пен «Қазақстан Халық банкі» АҚ АМӨЗ қарызын ішінара мерзімінен бұрын өтеу, «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-тан ПМХЗ қарызын ішінара мерзімінен ПМХЗ, ИОА, «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ, БШГҚ, ҚТКФ және АМӨЗ міндеттемелерін жоспарлы өтеу жүргізілді.

Есепті кезеңде ҚМГ тобы жалпы сомасы 677,0 млрд.теңге мөлшерінде қарыз қаржыландыруды тартты, оның ішінде: ҚМГ еурооблигацияларын шығару (қайта қаржыландыру жөніндегі іс-шаралар шеңберінде), ҚДБ мен ҚҰБ кредиттік желісінің АМӨЗ-ін игеру, ВТБ Банкінен Ресей рублімен қарыз тарту арқылы шетелдік банктер синдикаты алдындағы ҚТГ валюталық борышын қайта қаржыландыру, сондай-ақ қысқа мерзімді овердрафттар және саудалық қаржыландыру шеңберінде КМГІ игеру.

Топтың таза қарызы 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2 594 млрд теңгені құрады, 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2 361 млрд теңгеге қарағанда. Жалпы қарыздың ұлғаюы негізінен теңгеге қатысты АҚШ доллары бағамының өсуімен және шетел валютасындағы қарыздарды тиісті қайта бағалаумен байланысты.

млн. теңге	30.12.2020	31.12.2019
Ұзақ мерзімді бөлігі	3 716 892	3 584 076
Ағымдағы бөлігі	361 556	253 428
Берешек, жиыны	4 078 448	3 837 504
Ақша қаражаты және олардың баламасы	1 145 864	1 064 452
Қысқа мерзімді банк салымдары және ұзақ мерзімді банк депозиттерінің бір бөлігі	339 000	412 030
Таза борыш (берешектің жиыны – Ақшалай Қаражат - Қысқа мерзімді қаржылық активтер)	2 593 584	2 361 022

Өтімділік

Топтың теңге баламасындағы ақшалай позициясы есепті кезеңде 1 476,5 млрд теңгеден (2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша) 1 485,0 млрд теңгеге дейін (2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша) 0,6% - ға ұлғайды. Алайда, ҚМГ тобының АҚШ долларындағы ақша қаражатының үлесі шамамен 80% - ды құрайтынын ескере отырып, іс жүзінде ҚМГ тобының қаражаты 8,9% - ға немесе 340 млн АҚШ долларына төмендеді. Есеп беру кезеңінде топтың ақша позициясының төмендеуінің негізгі себебі «АМӨЗ» ЖШС-нің кредиторлар алдындағы борыштық міндеттемелерін өтеуі (Қазақстанның Даму Банкі, Қытай Эксимбанкі), акционерлердің пайдасына ҚМГ дивидендтерін төлеу, ҚМГ еурооблигациялары бойынша купондарды өтеу және еурооблигацияларды мерзімінен

бұрын өтеу болды. Сондай-ақ ҚМГ тобының өтімділігіне мұнай бағасының төмендеуі және Covid-19 пандемиясының салдарынан экономикалық белсенділіктің жалпы төмендеуі әсер етті.

Болжамды өтімділік және үрдістер

Компания мұнайдың ағымдағы бағалары кезінде болжамды шоғырландырылған өтімділік 2021 жыл ішінде қысқарады деп күтеді. Алайда, ҚМГ-нің даму жоспарын оңтайландыру бойынша жүргізілген жұмысты ескере отырып, Топтың өтімділігі ағымдағы шығыстар мен міндеттемелерді жабу үшін жеткілікті болып қала береді.

Күрделі шығындар

Топтың күрделі шығыстары инвестициялық жобаларға, өндірістің ағымдағы деңгейін қолдауға қаражат салуды және өзге де шығындарды (әкімшілік және әлеуметтік сипаттағы) қамтиды. 2020 жылы күрделі шығыстар 454 млрд теңгені құрады, бұл 2019 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 10% - ға немесе 51 млрд теңгеге артық.

Қызметтің негізгі бағыттар бөлінісіндегі күрделі қаржы шығыстары (есептелген):

млн тенге	30.12.2020 аяқталған 12 ай ішіндегі	30.12.2019 аяқталған 12 ай ішіндегі	Δ, (+/-)	Δ, %
Мұнай және газды барлау және өндіру	167 609	256 725	-89 116	-35%
Мұнай тасымалдау	48 900	44 926	3 974	9%
Газ өткізу және тасымалдау	125 608	91 744	33 864	37%
Шикі мұнай мен мұнай өнімдерін өңдеу және өткізу	84 649	79 492	5 157	6%
Өзгелер	27 398	32 421	-5 023	-15%
Жиыны	454 164	505 308	-51 144	-10%

2020 жылы мұнай мен газды барлау және өндіру бағыты бойынша күрделі шығыстар 167,6 млрд теңгені құрады, бұл 2019 жылға қарағанда 89,1 млрд теңгеге аз. Негізінен ӨМГ және ҚМГ-Қарашығанақ бойынша сынамалық барлау және пайдалану бұрғылау бойынша жұмыстар көлемінің аз болуына, сондай-ақ COVID-19 пандемиясына байланысты ӨМГ бойынша негізгі құралдарды сатып алу көлемінің аз болуына байланысты шығыстардың азаюы.

Есепті кезеңде «Мұнай тасымалдау» бағыты бойынша күрделі шығыстар 48,9 млрд теңгені құрады, бұл өткен жылдың фактісінен 4 млрд теңгеге артық. Шығыстардың ұлғаюы әр түрлі қажеттіліктер мен жұмыс тізіміне байланысты 2019 жылмен салыстырғанда 2020 жылы Өндірістік негізгі құралдарды жұмыс жағдайында ұстауға арналған жұмыстардың үлкен көлеміне байланысты.

«Газдыөткізу және тасымалдау»бағыты бойынша есепті кезеңде күрделі шығыстар 125,6 млрд теңгені құрады, бұл 2019 жылғы фактіден 33,9 млрд теңгеге артық. Ұлғаю ағымдағы жылы "ББШ-да үш компрессорлық станция салу" инвестициялық жобасы шеңберінде 1 "а" компрессорлық станциясы құрылысының аяқталуына байланысты.

2020 жылы «Шикі мұнай мен мұнай өнімдерін өңдеу және өткізу» бағыты бойынша күрделі шығыстар 84,6 млрд теңгені құрады, бұл 2019 жылдың сәйкес кезеңінен 5,1 млрд теңгеге артық. Әрбір 4 жыл сайын жүргізілетін мұнай өңдеу зауытын жалпы күрделі жөндеу және есепті кезеңде катализаторларды ауыстыру есебінен негізінен КМGI бойынша ұлғайту. Сондай-ақ АМӨЗ бойынша 2019 жылдың ауыспалы көлемдерінің есебінен.

Басқа бағыттар бойынша күрделі шығындар 2020 жылы 27,4 млрд.теңгені құрады, бұл 2019 жылғы фактіден 5 млрд. теңгеге аз. Covid-19 пандемиясына байланысты шығындарды оңтайландыруға, үнемдеуге және ауыстыруға байланысты шығындарды азайту.

ГЛОССАРИЙЛЕР

KMGІ – интеграцияланған румындық мұнай-газ компаниясы KMG International N.V.
CASPI BITUM - «CASPI BITUM» БК» ЖШС
АГҚ – Азия газ құбыры (ҚХР-ға ортаазиялық газды тасымалдауға арналған магистралдық газ құбыры)
АтМӨЗ – «Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС
ББШ – «Бейнеу – Бозой – Шымкент» магистралдық құбыры
БШГ - «Бейнеу – Шымкент газ құбыры» ЖШС
Топ - «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы меншік немесе сенімгерлік басқару құқығында ҚМГ-ге тікелей немесе жанама түрде тиесілі заңды тұлғалар, сондай-ақ қызметін ҚМГ бақылау құқығы бар заңды тұлғалар.
ЕТҰ – еншілес тәуелді ұйым
ШГА/ЕҰЗ - Шикі газды айдау/екінші ұрпақ зауыты
ИОА – «Интергаз Орталық Азия»АҚ
ҚХР - Қытай Халық Республикасы
ҚМГ, Компания - «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы АҚ
ҚМГ-Аэро - «ҚазМұнайГаз-Аэро» ЖШС
ҚМГ Қарашығанақ - «ҚМГ Қарашығанақ» ЖШС.
ҚМГӨ – «ҚМГ-Өнімдері» ЖШС
ҚТКФ - «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКК» ЖШС
ХӨК – хош иісті көмірсутегілерді өндіру кешені
ҚНҚ – қызметтің негізгі көрсеткіштері
ҚОА - «Қазақойл-Ақтөбе» ЖШС
ҚРГ - «ҚазРесГаз» ЖШС
ҚТГ – «ҚазТрансГаз» АҚ
КҚК – Каспий құбыр өткізгіш консорциумы (Теңіз кенорнынан Қара теңіздегі Новороссийск портына дейін мұнайды тасымалдауға арналған магистральды мұнай құбыры)
ҚТМ – «Қазақтүрікмұнай» ЖШС
ҚТО – «ҚазТрансОйл» АҚ
ҚМГ КО – корпоративтік орталық, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ орталық аппараты
МГ - магистральдық газ құбыры
ММГ - «Маңғыстаумұнайгаз» ЖШС
ММ - магистральдық мұнай құбыры
ҚР ЭМ - Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі
ПҚӨС – пайдалы қазбаларды өндіру салығы
МӨҰ - мұнай өндіретін ұйымдар
МӨЗ - мұнай өңдеу зауыттары
ҮПС - үстеме пайдаға салық
ӨМГ - «Өзенмұнайгаз» АҚ
ІҚК – іске қосу кешені
ПҚОП – «Петроқазақстан Ойл продактс» АҚ, Шымкент мұнай өңдеу зауытының иесі
ПМХЗ – «Павлодар мұнай өңдеу зауыты» ЖШС
ЖСҚ - жобалау-сметалық құжаттама
СҚБЖ/БКЖ – сағалық қысымды басқаружобасы/Теңіз кенорнын болашақтағы кеңейту жобасы
ҚМГ БӨ - «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ
ББҰ - бірлесіп бақыланатын ұйым
СКЖ - Солтүстік Каспий жобасы
ҚМЖ - құрылыс-монтаж жұмыстары
БК - бірлескен кәсіпорын
ӨКЖБҚ - өздігінен көтерілетін жүзетін бұрғылау қондырғысы
ӨБК - өнімді бөлу туралы келісім
ТШО – «Теңізшевройл» ЖШС
КС – көмірсутектер
КСШ – Көмірсутегі шикізаты
Қор - «Самұрық-Қазына ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ
ЕМГ - «Ембімұнайгаз» АҚ
ЭКБ –Экспорттық кеден бажы